

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Проект!

ЗАПОВЕД

МЗХ № РД 12-1/2401, София, 2025 г.

МОСВ № РД-94/31.01..., София, 2025 г.

На основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията; чл. 24, ал. 3 от Наредба № 14 от 2016 г. за опазване на растенията и растителните продукти от икономически важни вредители, във връзка с чл. 10, ал. 1 от Закона за защита на растенията и одобрен доклад от заместник-министъра на земеделието и храните № 93-414/240125.....

НАРЕЖДАМЕ:

I. Утвърждаваме Списък на биологичните агенти, които могат да се прилагат в Република България (Приложение към настоящата заповед).

II. В 3-дневен срок от утвърждаване на списъка по т. I същият да се публикува на интернет страницата на Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ).

III. Настоящата заповед отменя Заповед № РД 12-15/28.07.2022 г. на министъра на земеделието и № РД-701/29.07.2022 г. на министъра на околната среда и водите.

Контрола по изпълнението на заповедта се възлага на изпълнителния директор на Българска агенция по безопасност на храните.

Настоящата заповед да се доведе до знанието на изпълнителния директор на БАБХ; заместник изпълнителния директор на БАБХ; директора и експертите към дирекция „Растителна защита и контрол на качеството на пресни плодове и зеленчуци“ при Централно управление на БАБХ; директорите, началниците на отдели „Растителна защита“ и инспекторите по растителна защита към областните дирекции по безопасност на храните, за сведение и изпълнение.

МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО
И ХРАНИТЕ

Д-Р ГЕОРГИ ТАХОВ

МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА
СРЕДА И ВОДИТЕ:

МАНОЛ ГЕНОВ

Приложение:

към Заповед № РДВ-1/24.01.2025
на министъра на земеделието и храните

към Заповед № РД-94/31.01.2025
на министъра на околната среда и водите

Списък на биологичните агенти, които могат да се прилагат в Република България

БИОАГЕНТ	СРЕЩУ НЕПРИЯТЕЛ/И	ПРИ КУЛТУРА/И
I. Хищни насекоми използвани като биоагенти за растителна защита (INSECTA)		
DIPTERA (ДВУКРИЛИ)		
Галици		
Сем. Cecidomyiidae		
1. <i>Aphidoletes aphidimyza</i>	Листни въшки	Оранжерийни култури
2. <i>Feltiella acarisuga</i> (= <i>Therodiplosis persicae</i>)	Тетранихови акари	Оранжерийни култури
Сирфидни мухи		
Сем. Syrphidae		
1. <i>Episyrphus balteatus</i>	Листни въшки	Оранжерийни култури
HEMIPTERA, ПОДРАЗРЕД HETEROPTERA		
Дървеници		
Сем. Anthocoridae		
1. <i>Anthocoris nemoralis</i>	Листни бълхи	Овощни култури
2. <i>Anthocoris nemorum</i>	Листни въшки	Зеленчукови култури
3. <i>Orius albidipennis</i>	Трипсове, тетранихови акари, листни въшки	Оранжерийни култури
4. <i>Orius laevigatus</i>	Трипсове, тетранихови акари, листни въшки	Оранжерийни култури
5. <i>Orius majusculus</i>	Трипсове, тетранихови акари, листни въшки	Оранжерийни култури
Сем. Miridae		
1. <i>Macrolophus pygmaeus</i>	Трипсове и белокрылки	Оранжерийни култури (без гербера и чери домати)
	Доматен миниращ молец	Домат, картоф, патладжан и пипер
2. <i>Nesiodiocoris tenuis</i> ¹	Доматен миниращ молец, белокрылки	Домат, картоф, патладжан и пипер
Сем. Pentatomidae		
1. <i>Podisus maculiventris</i>	Колорадски бръмбар	Картоф и патладжан
2. <i>Picromerus bidens</i>	Нощенки	Зеленчукови култури
COLEOPTERA (ТВЪРДОКРИЛИ)		
Калинки		
Сем. Coccinellidae		
1. <i>Adalia bipunctata</i>	Листни въшки	Зеленчукови, овощни и

2. <i>Coccinella septempunctata</i>	Листни въшки	При всички култури
3. <i>Chilocorus baileyi</i>	Щитоносни въшки	Декоративни растения
4. <i>Chilocorus bipustulatus</i>	Щитоносни въшки	Декоративни растения
5. <i>Cryptolaemus montrouzieri</i>	Лъжещитоносни въшки	Декоративни растения
6. <i>Delphastus catalinae</i> (= <i>Delphastus pusillus</i>)	Белокрилки	Оранжерийни култури
7. <i>Rhyzobius lophanthae</i> (= <i>Lindorus lophanthae</i>)	Щитоносни въшки	Овощни култури и декоративни растения
8. <i>Stethorus punctillum</i>	Тетранихови акари	При всички култури
Късокрили бръмбари		
Сем. Staphylinidae		
1. <i>Aleochara bilineata</i>	Лукова муха, зелена муха	При лук и зеле (на открито)
2. <i>Atheta coriaria</i>	Сциаридни мухи и трипсове в почвата, листоминиращи мухи	Оранжерийни култури
NEUROPTERA (МРЕЖЕСТОКРИЛИ)		
Златоочици		
Сем. Chrysopidae		
1. <i>Chrysoperla carnea</i> (= <i>Chrysopa carnea</i>)	Листни въшки	При всички култури
THYSANOPTERA (РЕСНИЧЕСТОКРИЛИ)		
Трипси		
Сем. Aeolothripidae		
1. <i>Frankliniopsis vespiformis</i>	Трипсове	При всички култури
II. Паразитоидни насекоми използвани като биоагенти за растителна защита		
HYMENOPTERA (ЦИПОКРИЛИ)		
Сем. Aphelinidae		
1. <i>Aphelinus abdominalis</i>	Листни въшки	Оранжерийни култури
2. <i>Aphytis diaspidis</i>	Щитоносни въшки	Оранжерийни култури
3. <i>Aphytis holoxanthus</i>	Щитоносни въшки	Оранжерийни култури
4. <i>Coccophagus scutellaris</i>	Полусферични щитоносни въшки	Декоративни растения
5. <i>Encarsia formosa</i>	Белокрилки	Оранжерийни култури
6. <i>Eretmocerus eremicus</i> (= <i>Eretmocerus californicus</i>)	Белокрилки	Оранжерийни култури
7. <i>Eretmocerus mundus</i>	Белокрилки	Оранжерийни култури
Сем. Braconidae		
1. <i>Aphidius colemani</i>	Листни въшки	Оранжерийни култури
2. <i>Aphidius ervi</i>	Листни въшки	Оранжерийни култури
3. <i>Aphidius matricariae</i>	Листни въшки	Оранжерийни култури
4. <i>Bracon hebetor</i> (= <i>Habrobracon hebetor</i>)	Гъсеници на молци - Pyralidae	Растителни продукти и храни в складове
5. <i>Dacnusa sibirica</i>	Листоминиращи мухи	Оранжерийни култури
6. <i>Opius pallipes</i>	Листоминиращи мухи	Оранжерийни култури
7. <i>Praon volucae</i>	Листни въшки	Оранжерийни култури
Сем. Dryinidae		
1. <i>Neodryinus typhlocybae</i>	<i>Metcalfa pruinosa</i>	Овощни култури, лозя и декоративни растения
Сем. Encyrtidae		
1. <i>Anagyrus pseudococci</i>	Лъжещитоносни въшки	Декоративни растения
2. <i>Encyrtus aurantii</i>	Полусферични щитоносни въшки	Оранжерийни култури

3. <i>Leptomastidea abnormis</i> (= <i>Tanaomastix abnormis</i>)	Лъжещитоносни въшки	Декоративни растения
4. <i>Leptomastix dactylopii</i>	Лъжещитоносни въшки	Декоративни растения
5. <i>Metaphycus helvolus</i>	Полусферични щитоносни въшки	Оранжерийни култури
Сем. Eulophidae		
1. <i>Diglyphus isaea</i>	Листоминиращи мухи	Оранжерийни култури
Сем. Mimaridae		
1. <i>Anagrus atomus</i>	Цикади	Оранжерийни култури
Сем. Trichogrammatidae		
1. <i>Trichogramma brassicae</i> (= <i>Trichogramma maidis</i>)	Нощенки	Зеленчукови и технически култури,
	Царевичен стъблопробивач	Царевича и пипер
	Листозавивачки	Горски дървесни и храстови видове
	Ливадна пеперуда	Зърнено-житни, технически, бобови и фуражни, етерично- маслени, зеленчукови и други култури
2. <i>Trichogramma cacoeciae</i>	Ябълков плодов червей	Ябълка и круша
3. <i>Trichogramma dendrolimi</i>	Шарен и еднопоясен гроздов молец	Лоза
4. <i>Trichogramma evanescens</i>	Нощенки и царевичен стъблопробивач,	Зеленчукови и технически култури, царевича,
	Ливадна пеперуда	Зърнено-житни, технически, бобови и фуражни, етерично- маслени, зеленчукови и други култури
	Листозавивачки	Горски дървесни и храстови видове
5. <i>Trichogramma pintoi</i>	Нощенки и царевичен стъблопробивач	Зеленчукови и технически култури, царевича
	Плодови червеи	Овощни култури
	Ливадна пеперуда	Зърнено-житни, технически, бобови и фуражни, етерично- маслени, зеленчукови и други култури
6. <i>Trichogramma achaea</i>	Доматен миниращ молец	Зеленчукови култури от род <i>Solanum</i> (домати, патладжан, картофи, пипер и др.)
Сем. Eupelmidae		
1. <i>Anastatus bifasciatus</i>	Кафявата мраморна дървеница	Зърнено-житни, технически, овощни, зеленчукови, декоративни култури и лоза

1. <i>Trissolcus basalus</i>	Южна зелена миризливка (дървеница)	Зърнено-житни, технически, овощни, зеленчукови, декоративни култури и лоза
------------------------------	---------------------------------------	--

Сем. Diapriidae

1. <i>Trichopria drosophilae</i>	Петнистокрила дрозофила	Костилкови овощни видове (праскови, кайсии, череши и др.); ягодоплодни овощни видове (ягоди, малини, боровинки, киви, малини, къпини и др.), лоза
----------------------------------	-------------------------	---

III. Хищни акари използвани като биоагенти за растителна защита (ARACHNIDA, ACARI)

Сем. Phytoseiidae

1. <i>Amblyseius (Neoseiulus) barkeri</i> (= <i>Amblyseius mackenziei</i>)	Трипсове	Зеленчукови и оранжерийни култури
2. <i>Amblyseius (Neoseiulus) cucumeris</i>	Трипсове и ягодов акар	Оранжерийни култури, ягода
3. <i>Amblyseius degenerans</i>	Трипсове	Оранжерийни култури
4. <i>Amblyseius swirskii</i>	Трипсове, белокрылки, паяжинообразуващ акар	Оранжерийни култури
5. <i>Amblyseius (Neoseiulus) californicus</i>	Тетранихови акари	Оранжерийни и ягодоплодни култури
6. <i>Metaseiulus occidentalis</i> (= <i>Typhlodromus occidentalis</i>)	Тетранихови акари	Лоза
7. <i>Phytoseiulus persimilis</i>	Тетранихови акари	Оранжерийни и ягодоплодни култури
8. <i>Typhlodromus pyri</i>	Червен овощен акар, паяжинообразуващ акар	Овощни култури

Сем. Laelapidae

1. <i>Hypoaspis aculeifer</i> (= <i>Geolaelaps aculeifer</i>)	Сциаридни мухи и трипси	Оранжерийни култури и декоративни растения
	Ларви на гъбни мухи от сем. Sciaridae, сем. Phoridae, сем. Cecidomyiidae	Култивирани гъби
2. <i>Hypoaspis miles</i> (= <i>Stratiolaelaps miles</i>)	Сциаридни мухи и трипси	Оранжерийни култури и декоративни растения
	Ларви на гъбни мухи от сем. Sciaridae, сем. Phoridae, сем. Cecidomyiidae	Култивирани гъби

IV. Нематоди използвани като биоагенти за растителна защита (NEMATODA) ²

Сем. Heterorhabditidae

1. <i>Heterorhabditis bacteriophora</i>	Ларви на коренови хоботници– <i>Otiiorhynchus</i> spp.	Ягодоплодни култури
	Ларви на хоботници (Curculionidae)	Декоративни растения
	Ларви на листороги бръмбари (Curculionidae)	Декоративни растения

	Черна златка (<i>Capnodis tenebrionis</i>)	сем. Rosaceae (вкл. овощни и декоративни култури, маслодайна роза, шипка и глог, и в горски разсадници)
	Доматен миниращ молец (<i>Tuta absoluta</i>)	Зеленчукови култури от сем. Solanaceae (домати, патладжан, картофи, пипер и др.)
	Колорадски бръмбар (<i>Leptinotarsa decemlineata</i>)	Картофи, патладжан, домати
	сем. Телени червеи (Elateridae)	При всички култури
2. <i>Heterorhabditis megidis</i>	Ларви на хоботници – <i>Otiorhynchus</i> spp.	Декоративни растения
	Колорадски бръмбар (<i>Leptinotarsa decemlineata</i>)	Картофи, патладжан, домати
Сем. Steinernematidae		
1. <i>Steinernema feltiae</i>	Ларви на сциаридни мухи	Оранжерийни култури и декоративни растения
	Ларви на гъбни мухи от сем. Sciaridae, сем. Phoridae, сем. Cecidomyiidae	Култивирани гъби
	Черна златка (<i>Capnodis tenebrionis</i>)	сем. Rosaceae (вкл. овощни и декоративни култури, маслодайна роза, шипка и глог, и в горски разсадници)
	Доматен миниращ молец (<i>Tuta absoluta</i>)	Зеленчукови култури от сем. Solanaceae (домати, патладжан, картофи, пипер и др.)
	Чемширов молец (<i>Cydalima perspectalis</i>)	Чемшир
	Колорадски бръмбар (<i>Leptinotarsa decemlineata</i>)	Картофи, патладжан, домати
	сем. Телени червеи (Elateridae)	При всички култури
2. <i>Steinernema carpocapsae</i>	Ларви на хоботници (Curculionidae)	Зеленчукови култури и декоративни растения
	Попово прасе	Зеленчукови култури и декоративни растения
	Черна златка (<i>Capnodis tenebrionis</i>)	сем. Rosaceae (вкл. овощни и декоративни култури, маслодайна роза, шипка и глог, и в горски разсадници)
	Тополова златка (<i>Melanophila (Trachypteris) picta</i>)	Широколистни дървесни и храстови видове

	Кипарисова златка (<i>Ovalisia festiva</i>)	Кипарис
	Доматен миниращ молец (<i>Tuta absoluta</i>)	Зеленчукови култури от сем. Solanaceae (домати, патладжан, картофи, пипер и др.)
	сем. Телени червеи (Elateridae)	При всички култури
	Чемширов молец (<i>Cydalima perspectalis</i>)	Чемшир
	Надземни нощенки, сем. Noctuidae	При всички култури
	Колорадски бръмбар (<i>Leptinotarsa decemlineata</i>)	Картофи, патладжан, домати
	Чинарова коритуха (<i>Corythucha ciliata</i>)	Широколистни дървесни и храстови видове
	Дъбова коритуха (<i>Corythucha arcuata</i>)	Широколистни дървесни и храстови видове
	Ларви на коренови хоботници <i>Otiorhynchus</i> spp.	Овощни и декоративни култури (вкл. лавровишни), лоза, растения от сем. Бобови (Fabaceae)

Легенда :

¹ напада растенията в отсъствие на насекомо гостоприемник

² За постигане на по-висока ефективност, всички видове нематоди да се прилагат при почви с лек механичен състав